

Tempen på bussbranschen 2023

Västernorrlands län

Bussbranschens rekrytering central för samhället och den gröna omställningen

Under kommande år finns mängder av arbetstillfällen inom bussbranschen. Årets rapport om rekryteringsbehovet i bussbranschen visar på ett stort anställningsbehov. Nio av tio företag säger att de kommer behöva rekrytera minst en bussförare under den kommande treårsperioden. Samtidigt befinner sig transportsektorn mitt inne i den gröna omställningen. Värde av kollektivtrafik har därmed kanske aldrig varit större. Bussbranschen är kritisk i det hållbara samhället – goda förbindelser som på ett klimatsmart sätt knyter samman städer och stadsdelar möjliggör tillväxt och livsbalans.

För att branschens behov ska kunna tillgodoses krävs brådskande åtgärder. En av de viktigaste är att slopa den så kallade 50-kilometersgränsen för unga bussförare, den verkar som en bromskloss för att branschen ska kunna attrahera ungdomar. Det i kombination med sänkt bussförarålder till 18 år skulle ha stor effekt för att parera de pensionsavgångar branschen står inför.

Dessutom behöver antalet platser inom vuxenutbildningen öka, utbildningskvaliteten behöver stärkas och långsiktiga och offentliga satsningar som bidrar till att förändra bilden av yrkesutbildningar är nödvändiga. Om vi kan tillgodose bussbranschens behov av arbetskraft har vi möjliggjort en viktig resurs inför den fortsatta gröna omställningen.

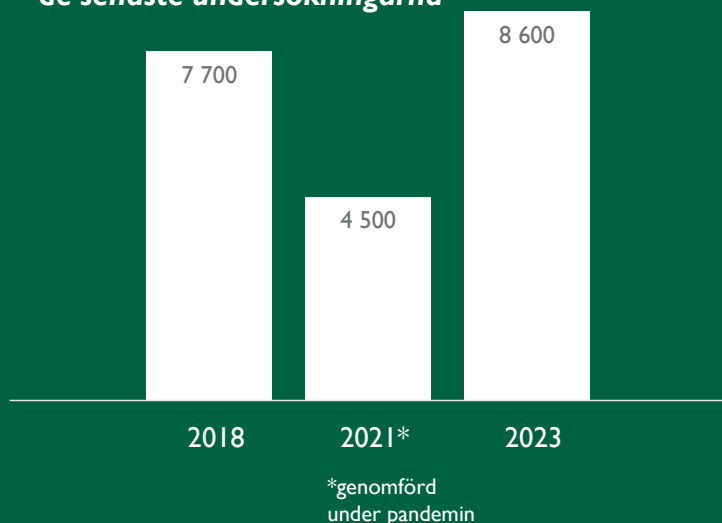
Om dessa åtgärdsförslag och fler kan du läsa i *Tempen på bussbranschen 2023*.

Caj Luoma, chef kompetensförsörjning, maj 2023

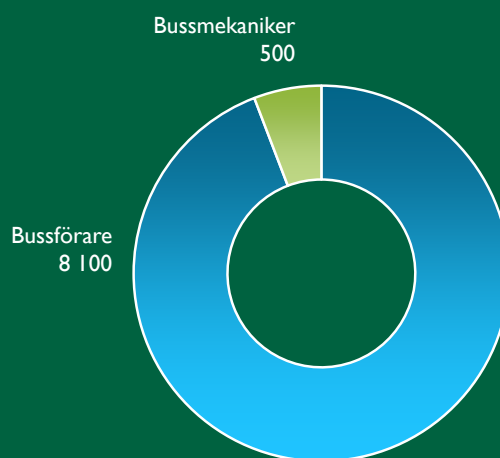


Rekryteringsbehovet i bussbranschen

Rikets rekryteringsbehov på tre års sikt enligt de senaste undersökningarna



Rikets rekryteringsbehov 2023-2025 uppdelat per yrke



Rekryteringsbehovet uppskattas till 8 600 personer 2023-2025

Åtta av tio företag i branschen säger att de kommer behöva rekrytera bussförare under 2023, och nio av tio företag säger att de kommer behöva rekrytera minst en bussförare under 2023-2025. Bussföretagens sammantagna bedömning av sitt rekryteringsbehov avseende bussförare under 2023 uppgår till cirka 3 000 bussförare. Det sammanlagda rekryteringsbehovet för 2024-2025, uppgår till cirka 5 100 personer.

Behovet av bussmekaniker 2023 uppskattas till 200 personer. Totalt för perioden 2023-2025 bedöms omkring 500 bussmekaniker behöva rekryteras.

I Västernorrlands län avser branschen att rekrytera 160 personer 2023-2025.

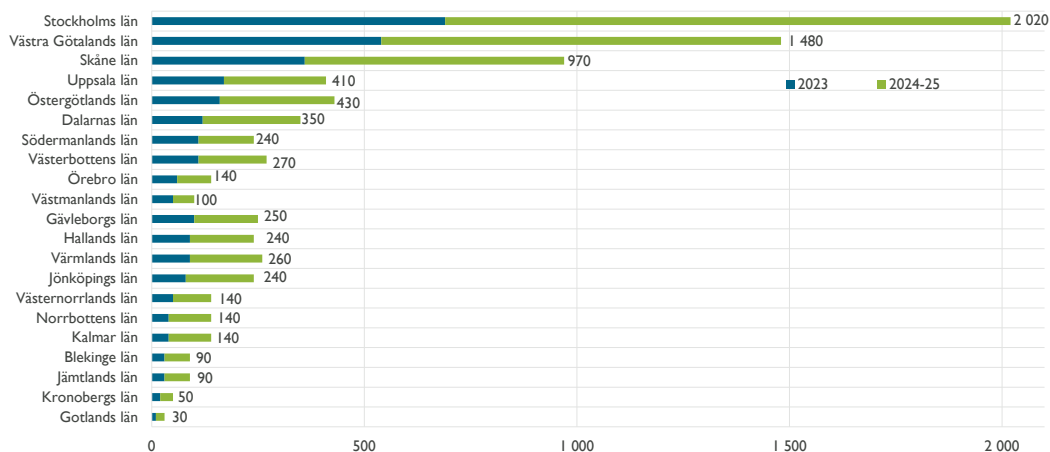


Störst behov i storstadslänen

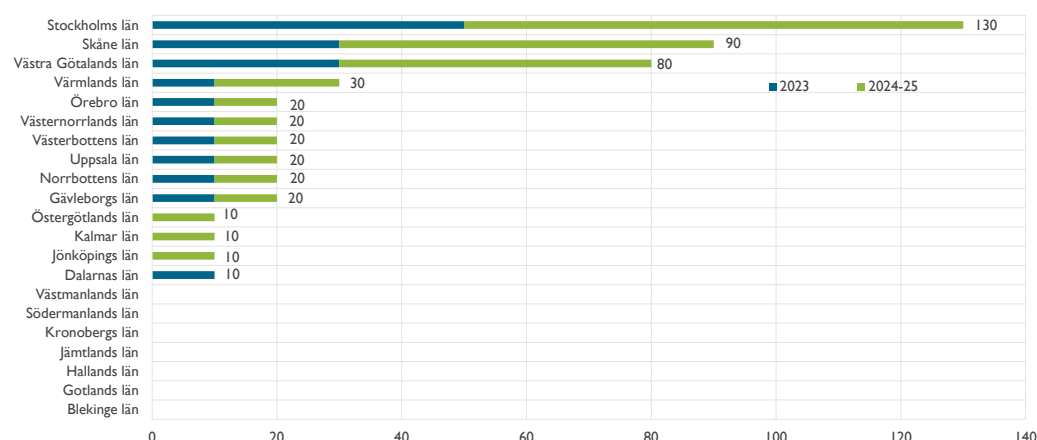
Sett till län är det absoluta rekryteringsbehovet störst i Stockholms, Skånes och Västra Götalands län.

Bussföretagen i Stockholms län uppskattar rekryteringsbehovet 2023-2025 till drygt 2 000 bussförare medan Västra Götalands och Skåne län uppskattar rekryteringsbehovet till knappt 1 500 respektive knappt 1 000 förare vardera under samma period.

Rekryteringsbehov av bussförare per län 2023-2025



Rekryteringsbehov av bussmekaniker per län 2023-2025



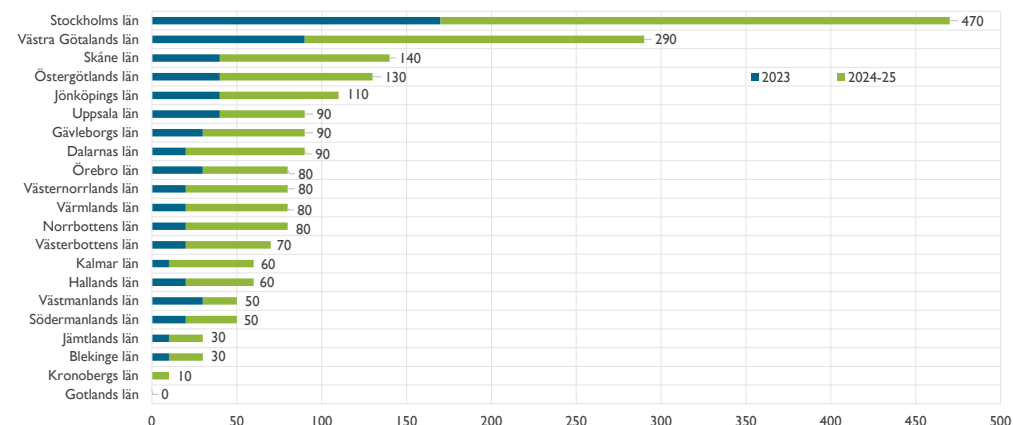
2 350 förväntas gå i pension 2023-2025

Effekten av de förväntade pensionsavgångarna är inkluderad i det totala rekryteringsbehovet för bussbranschen som redovisas i rapporten.

Under 2023 förväntar sig branschen att knappt 700 bussförare går i pension och ytterligare cirka 1 400 bussförare under 2024-2025.

I Västernorrlands län förväntas 80 bussförare gå i pension 2023-2025.

Pensionsavgångar bland bussförare fördelat per län 2023-2025



Under 2023-2025 uppskattas 250 bussmekaniker gå i pension.

Företagen upplever svårigheter att rekrytera

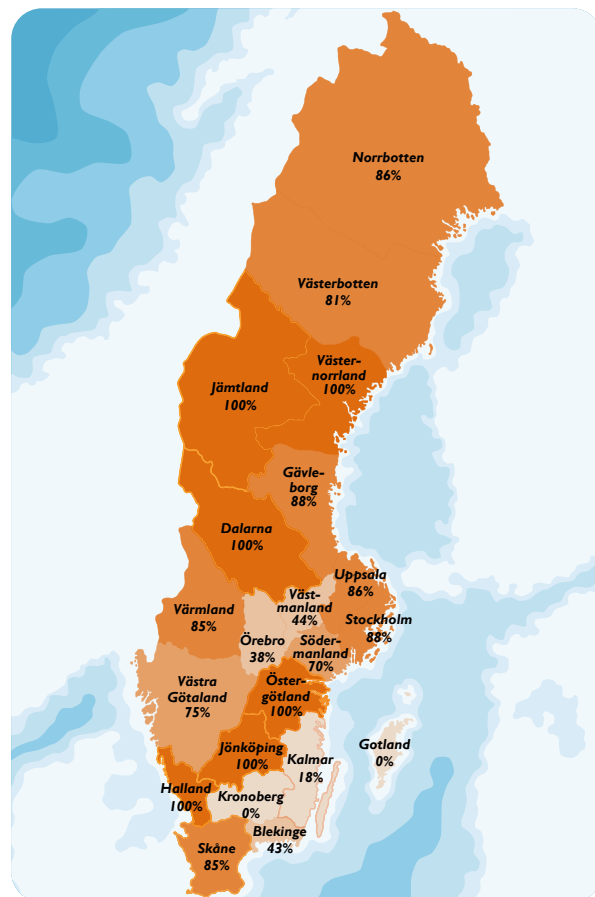
Av de företag som har försökt att rekrytera uppger 8 av 10 att de haft svårt att rekrytera medarbetare, vilket hämmar branschens utveckling.

Allra störst har svårigheterna varit för företag med 100-499 anställda, där över 90 procent av företagen upplevt svårigheter vid försök att rekrytera.

Svårigheter att rekrytera per län

I Östergötlands, Västernorrlands, Jönköpings, Jämtlands, Hallands och Dalarnas har samtliga som haft behov av att rekrytera bussförare uppgett att de haft svårigheter. I ytterligare åtta län har minst tre fjärdedelar av företagen som haft behov av att rekrytera bussförare upplevt svårigheter. I denna grupp finns de tre storstadslänen.

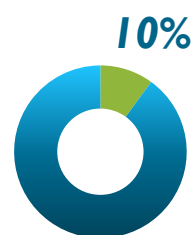
I Västernorrlands län är siffran 100%.



Andelen kvinnor i bussbranschen

Bussföraryrket är fortfarande ett mansdominerat yrke och andelen anställda kvinnor är 11 procent, vilket är oförändrat jämfört med år 2021.

Vad gäller bussmekaniker så är andelen kvinnor 3 procent i riket.



10% av de anställda bussförarna är kvinnor i Västernorrlands län

Brist på bussförare kan leda till samhällsekonomiska konsekvenser...

På sikt kan brist på bussförare leda till...

- Försämrade kommunikationer och minskade möjligheter för människor att bo längre från arbetsplats/studieort vilket i sin tur styr i val av bostadsort.
- Svårigheter för lokala företag att anställa.
- Försämrade möjligheter för föreningsverksamhet.
- Sämre turtäthet/inställda turer som medför minskad attraktivitet för det kollektiva resandet med ökad miljöpåverkan som följd.
- Negativ påverkan på svensk turism och besöksnäringen.



Transportföretagens förslag på åtgärder

- » Antalet platser inom vuxenutbildningen måste öka. Därför är en fortsatt – och långsiktig – utbyggnad av yrkesvux och yrkeshögskolan nödvändig. Därutöver är en fortsatt satsning på arbetsmarknadsutbildningar också av stor betydelse för transportnäringen.
- » Utbildningskvaliteten behöver stärkas. Genom att initiera och stärka samverkan mellan utbildningsanordnare och företag i bussbranschen höjs utbildningskvaliteten.
- » Fortsatt offentlig stöttning och utveckling och implementering av valideringssystem och yrkesprov.
- » Integrerad körkortsutbildning för elever i gymnasieskolan samt inför möjligheten till CSN-lån för att ta körkort kopplat till behörigheterna C och D.
- » Det behövs långsiktiga och offentliga satsningar som bidrar till att förändra bilden av yrkesutbildningar.
- » Sänkt bussförarålder så att åldersgränsen för yrkesförare av både buss och godstrafik blir 18 år.
- » Slopa den så kallade 50-km gränsen för unga bussförare så att de kan schemaläggas och köra den trafik som bedrivs – 50-km gränsen är en del i ett europeisk regelverk som är anpassat för länder inom EU med andra avstånd och villkor än Sverige.



Kort om undersökningen

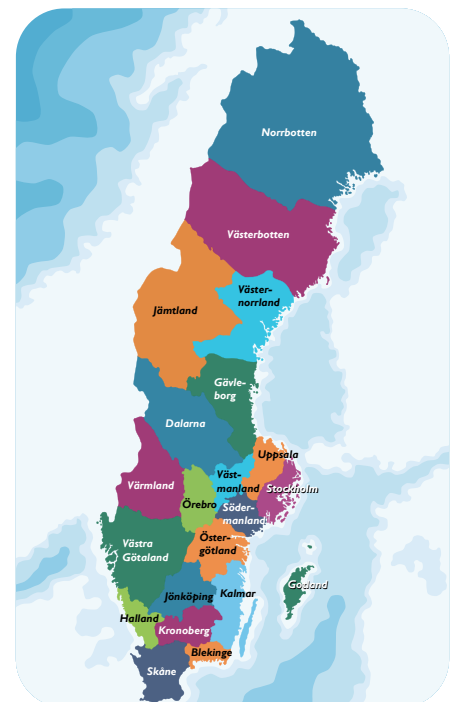
Transportföretagen, där Sveriges Bussföretag är ett av flera förbund, genomförde under våren 2023 och i samarbete med Statisticon AB en enkätundersökning till medlemsföretag i Sveriges Bussföretag med minst fem anställda samt fem kommunala bussbolag.

Det huvudsakliga syftet med undersökningen är att kartlägga bussbranschens rekryteringsbehov under den kommande treårsperioden. Resultaten från undersökningen kommer i huvudsak att användas i dialogen med politiker, myndigheter, huvudmän, skolor och allmänheten för att stärka bussbranschens kompetensförsörjning.

Svarsandelen i undersökningen är 44 procent. I bussbranschen står dock ett fåtal företag för en övervägande majoritet av alla anställda. Om man i stället ser till svarsandelar i förhållande till antal anställda är andelen svar i undersökningen 87 procent.

De yrkesgrupper som undersökts är bussförare och bussmekaniker. Denna rapport är uppdelad på Sveriges 21 län. Det finns separata rapporter för samtliga län.

[Länsrapporterna hittar du på vår hemsida transportforetagen.se under rapporter.](https://transportforetagen.se/undersokning/lansrapporter)



Transportföretagen

Box 5384

102 49 Stockholm

Besöksadress Storgatan 19

Tel 08 762 71 00

kompetens@transportforetagen.se